

ประโยค ป.ธ. ๘
แปล ไทยเป็นมคร
สอบ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๑. ถ้าคนทั้งหลายทำบ่วงที่ขอบปากหม้อแล้ว ตอกหลักโลหะหรือหลักไม้แก่นมีไม้ตะเคียนเป็นคั่นลงในแผ่นดินแล้ว เอาโซ่ล่ามที่หลักนั้นตั้งไว้ ๑ หม้อที่ล่ามด้วยโซ่ ๑ เส้นใน ๑ ทิศ ย่อมได้ ๒ ชฎาน ๑ ที่ล่ามด้วยโซ่หลายเส้นใน ๒-๓-๔ ทิศ ย่อมได้ ๕ ชฎาน ๑ บรรดาหม้อที่ล่ามไว้ที่หลักเดียวเป็นคั่นนั้น ภิษุยกหลักแรกแห่งหม้อที่ล่ามไว้ที่หลักเดียวขึ้น หรือตัดโซ่ ต้องอุลลัจจัย ๑ ภายหลังให้หม้อเคลื่อนจากฐาน แม้เพียงปลายเส้นผม โดยนัยตามที่กล่าวแล้ว ต้องปาราชิก ๑ ถ้ายกหม้อขึ้นทีแรก ต้องอุลลัจจัย ๑ ภายหลังให้หลักเคลื่อนจากฐาน แม้เพียงปลายเส้นผม หรือตัดโซ่ ต้องปาราชิก ๑ ในการยังที่สุดแม้แห่งหม้อที่ล่ามไว้ที่หลัก ๒-๓-๔ หลักให้เคลื่อนจากฐาน ก็ต้องปาราชิกโดยอุบายนั้น ในหลักที่เหลือทั้งหลาย ฟังทราบว่าเป็นอุลลัจจัย ๑ ถ้าไม่มีหลัก เขาทำวลัยไว้ที่ปลายโซ่แล้ว จึงสอดเข้าไปที่รากไม้ซึ่งเกิดอยู่ในที่นั้น ๑ ภิษุยกหม้อขึ้นก่อน ภายหลังจึงตัดรากไม้แล้ว นำวลัยออก ต้องปาราชิก ๑ ถ้าไม่ตัดรากไม้ แต่รูดให้วลัยเลื่อนไปข้างโน้นและข้างนี้ ยังรักษายอยู่ ๑ แต่ถ้าแม้ยังไม่นำออกจากรากไม้เป็นแต่เอามือจับ ทำให้ไปในอากาศก็ต้องปาราชิก ๑ ความพิเศษในอธิการว่าด้วยหม้อที่เขาสอดเข้าไว้ที่รากไม้นี้ มีเท่านั้น ๑ คำที่เหลือมีนัยดังกล่าวแล้วนั้นแล ๑ ก็ชนบางพวกปลุกต้นไทรเป็นคั่นไว้เบื้องบนหม้อ เพื่อต้องการเป็นเครื่องหมาย ๑ รากไม้เกี่ยวรัดหม้อตั้งอยู่ ๑ ภิษุยกคิดว่า จักตัดรากไม้แล้วลักทรัพย์ไป กำลังตัด ต้องทุกกฏทุกทุกประโยค ๑ ตัดแล้ว ทำโอกาสให้หม้อเคลื่อนจากฐาน แม้เพียงปลายเส้นผม ต้องปาราชิก ๑

๒. เมื่อกำลังตัดรากไม้อยู่แล หม้อพลัดกลิ้งไปสู่ที่ลุ่ม ยังรักษายู่ก่อน ยกขึ้นจากฐานที่หม้อกลิ้งไป ต้องปาราชิก ฯ ถ้าเมื่อตัดรากไม้ทั้งหลายแล้ว หม้อยังตั้งอยู่ได้ด้วยเพียงรากเดียว และภิกษุ นั้นมั่นใจว่า เมื่อตัดรากไม้นี้แล้ว หม้อจักตกไป จึงตัดรากไม้ นั้น พอดีเสร็จ ต้องปาราชิก ฯ ก็ถ้าหม้อยังอยู่ได้ด้วยรากเดียวเท่านั้น เหมือนสุกรติดอยู่ในบ่วง สิ่งอะไร ๆ อื่นที่จะเกี่ยวไว้ไม่มี เมื่อรากไม้เมื่อนั้นพอดีขาดแล้ว ก็ต้องปาราชิก ฯ ถ้าเขาวางก้อนหินใหญ่ทับไว้บน หม้อ ภิกษุมีความประสงค์จะเอาท่อนไม้จัดก้อนหินนั้นออก จึงตัดต้นไม้ที่เกิดอยู่บนหม้อ ต้องทุกกฎ ฯ ภิกษุตัดต้นไม้อันเกิดอยู่ที่ใกล้หม้อนั้น นำมาไม่ต้องทุกกฎ เพราะเป็นต้นไม้ที่เกิดในที่นั้น เมื่อตัดไม้เช่นนั้น ต้องปาจิตติย์ ฯ สองบทว่า อตฺตโน ภาชนคํ มีความว่า ก็ถ้าภิกษุไม่สามารถจะยกเอาหม้อขึ้นได้ จึงสอดภาชนะของตนเข้าไป เพื่อรับเอาทรัพย์ที่อยู่ในหม้อ มีจิตคิดจะลัก จับต้องทรัพย์ ภายในหม้อ มีราคา ๕ มาสกก็ตาม เกินกว่า ๕ มาสกก็ตาม ต้องอาบัติทุกกฎ ฯ ก็การกำหนดที่ท่านกล่าวไว้แล้วในพระบาลีนี้ ก็เพื่อกำหนดหมายถึงอาบัติปาราชิก ฯ เมื่อภิกษุจับต้องทรัพย์แม้หย่อนกว่า ๕ มาสก ด้วยจิตคิดจะลัก ก็ต้องอาบัติทุกกฎเหมือนกัน ฯ ภิกษุรวมทรัพย์ให้เนื่องเป็นอันเดียวกันแล้ว สอดภาชนะของตนเข้าไปอยู่เพียงใด ภิกษุ นั้น ท่านเรียกว่า ทำให้เคลื่อนไหวเพียงนั้น ในคำว่า อนุทาเปติ นี้ ฯ อีกอย่างหนึ่ง แม้เมื่อคู้เจียไปทางโน้นและทางนี้ ชื่อว่าทำให้เคลื่อนไหวเหมือนกัน ฯ ภิกษุ นั้น ย่อมต้องอาบัติอุลลัจจัย ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๘ แปล ไทยเป็นนคร

๑. ยทิ ปน กุมภีมุขวณฺณฎิยา ปาสํ กตฺวา โลหขานํ วา
 ขทิสราทาขานํ วา ปจฺวิยํ อาโกฏฺเฐตฺวา ตตฺถ สงฺขลิกาย พนฺธิตฺวา
 จเปนฺติ ฯ เอกิสฺสา ทิสาย เอกาย สงฺขลิกาย พทฺธา เทว จานานิ ลภฺติ ฯ
 ทฺวิสุ ตีสุ จตุสุ ทิสาย สงฺขลิกาย พทฺธา ปณฺจจฺณานานิ ลภฺติ ฯ ตตฺถ
 เอกขานฺนเก พทฺธกุมภิยา ปจฺมํ ขานํ วา อุทฺธรรติ สงฺขลิกํ วา ฉินฺหติ
 อุลลจฺจยํ ฯ ตโต กุมฺภี ยถาวุตฺเตน นเยน เกสฺสกมฺมตฺตมฺปิ จานา จาเวติ
 ปาราชิกํ ฯ อถ ปจฺมํ กุมฺภี อุทฺธรรติ อุลลจฺจยํ ฯ ตโต ขานํ
 เกสฺสกมฺมตฺตมฺปิ จานา จาเวติ สงฺขลิกํ วา ฉินฺหติ ปาราชิกํ ฯ เอเตน
 อุปาเยน ทฺวิสุ ตีสุ จตุสุ ขานฺนเกสุ พทฺธกุมภิยาปิ ปจฺฉิเม จานา จาเว
 ปาราชิกํ เสเสสุ อุลลจฺจยํ เวทิตพฺพํ ฯ สเจ ขานํ นตฺถิ สงฺขลิกาย อकुเค
 วลยํ กตฺวา ตตฺถ ขาตเก มูเล ปเวสิตํ โหติ ฯ ปจฺมํ กุมฺภี อุทฺธรรติวา ปจฺฉา
 มุตํ เจตฺวา วลยํ นีหริติ ปาราชิกํ ฯ อถ มุตํ อจฺเจตฺวา วลยํ
 อิตฺถิจิตฺถ สาระติ รกฺขติ ฯ สเจ ปน มูลโต อนีหริตฺวาปิ หตฺถे
 คเหตฺวา อาภาสคตํ กโรติ ปาราชิกํ ฯ อยเมตฺถ วิเสโส ฯ เสถ วุตฺตณฺยเมว ฯ
 เกจิ ปน นิमितฺตตฺถาย กุมฺภีมตฺถเก นิโครธรฺรูกขาทีนิ โรเปนฺติ ฯ มุลานิ
 กุมฺภี วินฺทิตฺวา จิตานิ โหนฺติ ฯ มุลานิ ฉินฺหิตฺวา กุมฺภี คเหตฺวามิตี
 ฉินฺหนตฺสส ปโยเค ปโยเค ทุกกฺกํ ฯ ฉินฺหิตฺวา โอภาสํ กตฺวา กุมฺภี
 เกสฺสกมฺมตฺตมฺปิ จานา จาเวติ ปาราชิกํ ฯ

๒. มุลานิ ฉินฺหโตว ลูทิตฺวา กุมฺภี นิมนฺนจฺณานํ กตา รกฺขติ ตาว
 คตฺถจฺณานโต อุทฺธรรติ ปาราชิกํ ฯ สเจ ฉินฺเนสุ มูเลสุ เอกมุลมตฺเตน
 กุมฺภี ติฏฺฐติ โส จ ตํ อิมสฺมี มูเล ฉินฺเน ปตฺติสฺสตีติ ฉินฺหติ ฉินฺนมตฺเต
 ปาราชิกํ ฯ สเจ ปน เอกมูเลเนว ปาเส พทฺธสูกโร วีย จิตา โหติ อญฺญํ
 ภิณฺจิ ลกฺคณกํ นตฺถิ ตสฺมีปี มูเล ฉินฺนมตฺเต ปาราชิกํ ฯ สเจ

กุมภิมตถเก มหาปาสาณ จปีโต โหติ ตัม ทณฺเฑน อุกฺกปิตฺวา อปนฺนตฺกาโม
 กุมภิมตถเก ชาตฺรูกํ ฉินฺทติ ทุกฺกํ ๑ ตสฺสา สมีเป ชาตํ เณฺวา
 อหฺรติ น ตตฺถ ชาตกตฺตา ตัม ฉินฺทโต ปาจิตฺติยํ ๑ อตฺตโน ภาชนคตฺนฺติ
 สเจ ปน กุมฺภี อุกฺกริตฺถุ อสฺสโกนฺโต กุมฺภีคตภณฺทกฺกหณฺตถ อตฺตโน ภาชนํ
 ปเวเสตฺวา อนฺโตกุมฺภียํ ปณฺจมาสํ วา อติเรกปณฺจมาสํ วา อคฺชนํ
 เณฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺตส ๑ ปริจฺเจโท เจตฺถ ปาราชิกนิยฺมตฺถํ
 วุตฺโต ๑ เณฺยจิตฺเตน อุณฺณปณฺจมาสกมฺปิ อามสนฺโต ทุกฺกํ อาปชฺชติเยว ๑
 ผนฺทาเปตฺติติ เอตฺถ ยาว เอกาพทฺธํ กตฺวา อตฺตโน ภาชนํ ปเวเสติ ตาว
 ผนฺทาเปตฺติติ วุจฺจติ ๑ อปีจ อิตฺถิโตจ อปฺพยุหนฺโตปี ผนฺทาเปติเยว ๑ โส
 อุลลจฺจยํ อาปชฺชติ ๑
